

مهسا حاجیان
شهلا صباغی
مهناز یزدان طلب
فاطمه قاسمی
کارشناسان مرکز آمار و
اطلاعات راهبردی

شاخص های کلیدی بازار کار در ایران

مقدمه

تحلیل وضعیت اقتصادی، اجتماعی کشور و سیاستگذاری برای ارتقاء سطح توسعه یافتگی به شدت نیازمند دسترسی به اطلاعات روزآمد، صحیح و دقیق در حوزه فعالیتهای اصلی جامعه می باشد. در این میان شرایط بازار کار یکی از مهمترین و تاثیر گذارترین عوامل اقتصادی، اجتماعی جوامع محسوب می گردد که تأثیر ملموس و آشکاری بر سطح توسعه یافتگی و رفاه دارد. در این راستا، به منظور اتخاذ سیاستها و برنامه های مناسب، تدوین شاخصهای دقیق که در مقاطع زمانی مشخص، اطلاعات درستی را از وضعیت شرایط بازار کار ارائه نماید، ضروری به نظر می رسد. با توجه به اهمیت موضوع، سازمان بین المللی کار به منظور گردآوری و انتشار داده های بازار کار، برنامه شاخص های کلیدی بازار کار را از سال ۱۹۹۹ میلادی به عنوان ابزاری برای کنترل و ارزیابی اکثر مسائل مربوط به کارکردهای بازار کار ارائه نموده است.

با عنایت به توصیه های این سازمان در طراحی و اجرای طرح آمارگیری از نیروی کار، نتایج حاصل از طرح مذکور میتواند به عنوان منبعی برای محاسبه شاخص های کلیدی بازار کار مورد استفاده واقع شود. با بررسی کارشناسی به عمل آمده در کشور ما نیز نتایج حاصل از طرح آمارگیری از نیروی کار بخشی از نیازهای برنامه ریزی کشور در این زمینه را فراهم می نماید. گزارش حاضر نیز بر اساس نسخه ۸ شاخص های کلیدی بازار کار تهیه شده و از نتایج طرح آمارگیری نیروی کار، هزینه و درآمد خانوارهای شهری و روستایی، آمارگیری از کارگاه های صنعتی ۱۰ نفر کارکن و بیشتر، آمارگیری از معادن در حال بهره برداری کشور و حسابهای ملی ایران استفاده گردیده است. امکان ارائه این شاخصها در سطح استان نیز فراهم می باشد. لازم به ذکر است به دلیل عدم انتشار اطلاعات تفصیلی طرح آمارگیری نیروی کار سال ۹۲ توسط مرکز آمار ایران تاکنون، در محاسبه برخی شاخصها، تنها از آمارهای سال ۹۱ استفاده شده است. همچنین علت اختلاف در سرجمعها، ناشی از برآورد و گرد کردن اعداد میباشد.

به دلیل اهمیت کار شایسته و نقش آن در بیان و ارزیابی وضعیت نیروی کار و روند تغییرات آن در طی زمان و همچنین امکان مقایسات بین‌المللی، مشخص نمودن مجموعه‌ای حداقل از نماگرهای کار شایسته و امکان سنجی قابلیت اندازه‌گیری در کشور امری ضروری می‌باشد. لذا مرکز آمار و اطلاعات راهبردی در راستای وظایف خود و به منظور اهتمام در تهیه آمارها و همچنین اطلاع‌رسانی نماگرها، بر آن است تا ضمن مطالعه سوابق موجود و آخرین گزارش منتشر شده از نوزدهمین کنفرانس بین‌المللی کار، شاخص‌های پیشنهادی جدید را مشخص نموده و به امکان سنجی تولید آنها در کشور نیز بپردازد.

سید نعمت‌اله میر فلاح نصیری
رئیس مرکز آمار و اطلاعات راهبردی

شاخص کلیدی ۱: نرخ مشارکت نیروی کار

KILM1: Labour force participation rate
نرخ مشارکت نیروی کار شاخصی از نسبت جمعیت در سن کار یک کشور است که مشغول فعالیت (شاغل و بیکار) در بازار کار هستند. این شاخص اندازه‌نسی عرضه کار آماده برای تولید کالا یا خدمات را نشان می‌دهد و از طریق نسبت جمعیت فعال (شاغل و بیکار) ۱۰ ساله و بیش‌تر (یا ۱۵ ساله و بیشتر) به جمعیت در سن کار، ۱۰ ساله و بیشتر (یا ۱۵ ساله و بیشتر) ضرب در ۱۰۰ محاسبه می‌گردد. امکان ارائه این شاخص در گروه‌های سنی کمتر از ۱۵ سال، ۱۵-۶۴ ساله و ۶۵ سال و بیشتر می‌باشد.

$$\text{نرخ مشارکت اقتصادی} = \frac{\text{جمعیت فعال ۱۰ ساله و بیش‌تر (یا ۱۵ ساله و بیش‌تر)}}{\text{جمعیت ۱۰ ساله و بیش‌تر (یا ۱۵ ساله و بیش‌تر)}} * ۱۰۰$$

جدول ۱- نرخ مشارکت نیروی کار جمعیت ۱۰ ساله و بیشتر بر حسب جنس و نقاط شهری و روستایی - سال‌های ۹۲-۱۳۹۱

شرح	کل کشور		نقاط شهری		نقاط روستایی	
	مرد	زن	مرد و زن	مرد	زن	مرد و زن
جمعیت فعال اقتصادی ۱۰ ساله و بیشتر	۲۳۴۷۶۴۶۲	۱۹۱۸۵۴۳۴	۴۲۹۱۰۲۸	۱۶۵۸۸۴۷۱	۱۳۶۵۶۳۰۸	۲۹۳۲۱۶۲
	۳۷،۴	۶۱،۲	۱۳،۷	۲۶،۵	۶۰،۰	۱۲،۹
نرخ مشارکت	۳۷،۴	۶۱،۲	۱۳،۷	۲۶،۵	۶۰،۰	۱۲،۹
	۲۳۸۳۴۵۵۱	۱۹۹۱۴۴۲۹	۳۹۲۰۱۲۱	۱۷۰۱۵۵۶۶	-	-
جمعیت فعال اقتصادی ۱۰ ساله و بیشتر	۲۳۸۳۴۵۵۱	۱۹۹۱۴۴۲۹	۳۹۲۰۱۲۱	۱۷۰۱۵۵۶۶	-	-
	۳۷،۶	۶۳،۰	۱۲،۴	۳۶،۹	-	-
نرخ مشارکت	۳۷،۶	۶۳،۰	۱۲،۴	۳۶،۹	-	-
	۳۹،۷	-	-	-	-	-

KILM2: Employment – to – population ratio

به جمعیت شاخص کلیدی ۲: نسبت اشتغال

نسبت اشتغال، از نسبت جمعیت شاغل ۱۰ ساله و بیشتر (یا ۱۵ ساله و بیشتر) به کل جمعیت ۱۰ ساله و بیشتر (یا ۱۵ ساله و بیشتر) ضرب در ۱۰۰ قابل دستیابی خواهد بود. برای بیشتر کشورها این شاخص اغلب بهتر از نرخ بیکاری است. این شاخص هنگامی که بر حسب جنس بیان می‌گردد، مورد توجه خاص قرار می‌گیرد، زیرا تفکیک مرد و زن می‌تواند اطلاعاتی درباره تفاوت‌های مربوط به جنس در بازار کار یک کشور را ارائه دهد.

$$\text{نسبت اشتغال} = \frac{\text{جمعیت شاغل ۱۰ ساله و بیش‌تر (یا ۱۵ ساله و بیش‌تر)}}{\text{جمعیت ۱۰ ساله و بیش‌تر (یا ۱۵ ساله و بیش‌تر)}} * ۱۰۰$$

جدول ۲- نسبت اشتغال جمعیت ۱۰ ساله و بیشتر بر حسب جنس و نقاط شهری و روستایی - سال ۱۳۹۱

شرح	کل کشور			نقاط شهری			نقاط روستایی		
	مرد و زن	مرد	زن	مرد و زن	مرد	زن	مرد و زن	مرد	زن
تعداد شاغلین	۲۰۶۲۸۲۲۵	۱۷۱۸۱۱۰۵	۳۴۴۷۱۲۰	۱۴۳۰۲۹۷۶	۱۲۰۸۶۷۱۶	۲۲۱۶۲۵۹	۶۳۲۵۲۴۹	۵۰۹۴۳۸۹	۱۲۳۰۸۶۰
نسبت اشتغال	۳۲٫۹	۵۴٫۸	۱۱٫۰	۳۱٫۴	۵۳٫۱	۹٫۸	۳۶٫۷	۵۹٫۶	۱۴٫۲

شاخص کلیدی ۳: وضع شغلی

KILM3: Status in employment

طبقه بندی بر حسب وضع شغلی می‌تواند در درک بهتر بازار کار و سطح توسعه یک کشور کمک نماید، وضع شغلی شاغلان براساس آخرین طبقه‌بندی بین المللی وضع شغلی (ICSE - ۱۹۹۳)^۱ و با توجه به شرایط کشور طبقه بندی شده است و نتایج آن به تفکیک بخش خصوصی (شامل کارفرما، کارکن مستقل، مزد و حقوق بگیر، کارکن فامیلی بدون مزد) و بخش عمومی (شامل مزد و حقوق بگیر بخش عمومی) قابل ارائه می‌باشد.

جدول ۳- شاغلان ۱۰ ساله و بیشتر بر حسب جنس، وضع شغلی و نقاط شهری و روستایی - سال ۱۳۹۱

شرح	کل	بخش خصوصی						
		جمع	کارفرما	کارکن مستقل	مزد و حقوق بگیر	کارکن فامیلی بدون مزد		
کل کشور	مرد و زن	۲۰۶۲۸۲۲۵	۱۷۱۱۶۰۴۸	۷۵۶۲۹۳	۶۸۵۶۳۷	۸۰۹۸۱۵۰	۱۴۳۱۴۶۵	۳۵۱۲۱۷۷
	مرد	۱۷۱۸۱۱۰۵	۱۴۵۳۱۷۹۰	۷۲۰۵۳۴	۶۱۴۰۲۷۹	۷۱۰۵۱۴۵	۵۹۰۹۵۲	۲۶۴۹۳۱۵
	زن	۳۴۴۷۱۲۰	۲۵۸۴۲۵۸	۳۵۷۵۹	۷۱۶۳۵۸	۹۹۳۰۰۳	۸۴۰۵۱۲	۸۶۲۸۶۱
نقاط شهری	مرد و زن	۱۴۳۰۲۹۷۶	۱۱۱۶۱۵۸۸	۵۹۸۲۶۱	۴۲۰۴۴۰۲	۶۰۵۱۰۰۷	۳۲۸۰۹۹	۳۱۴۱۳۸۸
	مرد	۱۲۰۸۶۷۱۶	۹۷۵۵۵۲۳	۵۶۸۱۵۵	۳۸۰۱۹۳۰	۵۲۰۲۴۴۴	۱۸۲۹۹۳	۲۳۳۱۱۹۳
	زن	۲۲۱۶۲۵۹	۱۴۰۶۰۶۴	۳۰۱۰۵	۴۰۲۴۷۲	۸۲۸۳۷۹	۱۴۵۱۰۶	۸۱۰۱۹۴
نقاط روستایی	مرد و زن	۶۳۲۵۲۴۹	۵۹۵۴۴۶۰	۱۵۸۰۳۲	۲۶۵۲۲۳۴	۲۰۴۷۱۴۰	۱۱۰۳۳۶۵	۳۷۰۷۸۹
	مرد	۵۰۹۴۳۸۹	۴۷۷۶۲۶۶	۱۵۲۳۷۹	۲۳۳۸۳۴۹	۱۸۷۷۵۷۸	۴۰۷۹۵۹	۳۱۸۱۲۲
	زن	۱۲۳۰۸۶۰	۱۱۷۸۱۹۳	۵۶۵۳	۳۱۳۸۸۵	۱۶۳۲۴۸	۶۹۵۴۰۵	۵۲۶۶۶

1-International Classification Status in Employment, 1993-(ICSE-93)

جدول ۱-۳- سهم شاغلان ۱۰ ساله و بیشتر برحسب جنس، وضع شغلی و نقاط شهری و روستایی - سال ۱۳۹۱

مزد و حقوق بگیر بخش عمومی	بخش خصوصی					کل	شرح	
	کارکن فامیلی بدون مزد	مزد و حقوق بگیر	کارکن مستقل	کارفرما	جمع			
۱۷,۰	۸,۴	۴۷,۳	۴۰,۱	۴,۴	۸۳,۰	۱۰۰,۰	مرد و زن	کل کشور
۱۵,۴	۴,۱	۴۸,۹	۴۲,۳	۵,۰	۸۴,۶	۱۰۰,۰	مرد	
۲۵,۰	۳۲,۵	۳۸,۴	۲۷,۷	۱,۴	۷۵,۰	۱۰۰,۰	زن	
۲۲,۰	۲,۹	۵۴,۲	۳۷,۷	۵,۴	۷۸,۰	۱۰۰,۰	مرد و زن	نقاط شهری
۱۹,۳	۱,۹	۵۳,۳	۳۹,۰	۵,۸	۸۰,۷	۱۰۰,۰	مرد	
۳۶,۶	۱۰,۳	۵۸,۹	۲۸,۶	۲,۱	۶۳,۴	۱۰۰,۰	زن	
۵,۹	۱۸,۵	۳۴,۴	۴۴,۵	۲,۷	۹۴,۱	۱۰۰,۰	مرد و زن	نقاط روستایی
۶,۲	۸,۵	۳۹,۳	۴۹,۰	۳,۲	۹۳,۸	۱۰۰,۰	مرد	
۴,۳	۵۹,۰	۱۳,۹	۲۶,۶	۰,۵	۹۵,۷	۱۰۰,۰	زن	

جدول ۳-۲- توزیع نسبی شاغلان ۱۰ ساله و بیشتر برحسب جنس، وضع شغلی و نقاط شهری و روستایی - سال ۱۳۹۱

مزد و حقوق بگیر بخش عمومی	بخش خصوصی					کل	شرح	
	کارکن فامیلی بدون مزد	مزد و حقوق بگیر	کارکن مستقل	کارفرما	جمع			
۱۰۰,۰	۱۰۰,۰	۱۰۰,۰	۱۰۰,۰	۱۰۰,۰	۱۰۰,۰	۱۰۰,۰	کل کشور	مرد و زن
۸۹,۴	۲۲,۹	۷۴,۷	۶۱,۳	۷۹,۱	۶۵,۲	۶۹,۳	شهری	
۱۰,۶	۷۷,۱	۲۵,۳	۳۸,۷	۲۰,۹	۳۴,۸	۳۰,۷	روستایی	
۱۰۰,۰	۱۰۰,۰	۱۰۰,۰	۱۰۰,۰	۱۰۰,۰	۱۰۰,۰	۱۰۰,۰	کل کشور	مرد
۸۸,۰	۳۱,۰	۷۳,۳	۶۱,۹	۷۸,۹	۶۷,۱	۷۰,۳	شهری	
۱۲,۰	۶۹,۰	۲۶,۶	۳۸,۱	۲۱,۱	۳۲,۹	۲۹,۷	روستایی	
۱۰۰,۰	۱۰۰,۰	۱۰۰,۰	۱۰۰,۰	۱۰۰,۰	۱۰۰,۰	۱۰۰,۰	کل کشور	زن
۹۳,۹	۱۷,۳	۸۳,۵	۵۶,۲	۸۴,۲	۵۴,۴	۶۴,۳	شهری	
۶,۱	۸۲,۷	۱۶,۵	۴۳,۸	۱۵,۸	۴۵,۶	۳۵,۷	روستایی	

ژوئیه گاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

شاخص کلیدی ۴: اشتغال بر حسب بخش اقتصادی

KILM4: Employment by sector

این شاخص اشتغال را به سه بخش عمده کشاورزی، صنعت و خدمات تقسیم نموده و هرکدام از آنها را به صورت درصدی از اشتغال کل ارائه میدهد که نشان دهنده افزایش و کاهش اشتغال در مقیاس گسترده بخش اقتصادی است و تفاوت در روندها و سطوح بین اقتصاد کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه را نمایان میسازد.

جدول ۴- شاغلان ۱۰ ساله و بیشتر بر حسب جنس، بخش اقتصادی و نقاط شهری و روستایی - سال های ۹۲-۱۳۹۱

۱۳۹۲				۱۳۹۱				شرح جمع	
خدمات	صنعت	کشاورزی	جمع	خدمات	صنعت	کشاورزی	جمع		
۱۰۱۱۰۳۹۷	۷۳۱۳۶۶۹	۳۹۱۳۴۱۲	۲۱۳۳۷۴۷۸	۹۷۳۱۷۶۴	۶۸۹۷۶۰۱	۳۹۹۸۴۱۷	۲۰۶۲۸۲۲۵	مرد و زن	کل کشور
۸۴۸۸۶۱۲	۶۵۲۸۴۷۹	۳۱۷۶۴۵۳	۱۸۱۹۳۵۴۴	۸۰۵۴۷۶۳	۶۰۲۶۲۵۸	۳۰۹۹۶۴۰	۱۷۱۸۱۱۰۵	مرد	
۱۶۲۱۷۸۴	۷۸۵۱۹۰	۷۳۶۹۵۸	۳۱۴۳۹۳۲	۱۶۲۱۷۸۴	۸۷۱۳۴۲	۸۹۸۱۷۷۶	۳۴۴۷۱۲۰	زن	
۸۷۳۰۷۰۲	۵۵۳۲۹۷۷	۷۳۷۳۸۲	۱۵۰۰۱۰۶۱	۸۳۴۷۴۹۳	۵۱۷۴۲۳۶	۷۸۰۸۰۳	۱۴۳۰۳۹۷۶	مرد و زن	نقاط شهری
-	-	-	-	۶۸۱۲۹۶۸	۴۵۷۲۰۲۵	۷۰۱۲۷۹	۱۲۰۸۶۷۱۶	مرد	
-	-	-	-	۱۵۳۴۵۲۴	۶۰۲۲۱۰	۷۹۵۲۴	۲۲۱۶۲۵۹	زن	
۱۳۷۹۶۹۴	۱۷۸۰۶۹۲	۳۱۷۶۰۳۰	۶۳۳۶۴۱۶	۱۳۸۴۲۷۱	۱۷۲۳۳۶۴	۳۲۱۷۶۱۳	۶۳۲۵۲۴۹	مرد و زن	نقاط روستایی
-	-	-	-	۱۲۴۱۷۹۵	۱۴۵۴۲۳۲	۲۳۹۸۳۶۱	۵۰۹۴۳۸۹	مرد	
-	-	-	-	۱۴۲۴۷۶	۲۶۹۱۳۱	۸۱۹۲۵۲	۱۲۳۰۸۶۰	زن	

اختلاف در سر جمع ها ناشی از برآورد است.

جدول ۴-۱- سهم شاغلان ۱۰ ساله و بر حسب جنس، بخش اقتصادی و نقاط شهری و روستایی - سالهای ۹۲-۱۳۹۱

۱۳۹۲				۱۳۹۱				شرح جمع	
خدمات	صنعت	کشاورزی	جمع	خدمات	صنعت	کشاورزی	جمع		
۴۷,۴	۳۴,۳	۱۸,۳	۱۰۰,۰	۴۷,۲	۳۳,۴	۱۹,۴	۱۰۰,۰	مرد و زن	کل کشور
۴۶,۷	۳۵,۹	۱۷,۵	۱۰۰,۰	۴۶,۹	۳۵,۱	۱۸,۰	۱۰۰,۰	مرد	
۵۱,۶	۲۵,۰	۲۳,۴	۱۰۰,۰	۴۸,۶	۲۵,۳	۲۶,۱	۱۰۰,۰	زن	
۵۸,۲	۳۶,۹	۴,۹	۱۰۰,۰	۵۸,۴	۳۶,۲	۵,۵	۱۰۰,۰	مرد و زن	نقاط شهری
-	-	-	۱۰۰,۰	۵۶,۴	۳۷,۸	۵,۸	۱۰۰,۰	مرد	
-	-	-	۱۰۰,۰	۶۹,۲	۲۷,۲	۳,۶	۱۰۰,۰	زن	
۲۱,۸	۲۸,۱	۵۰,۱	۱۰۰,۰	۲۱,۹	۲۷,۲	۵۰,۹	۱۰۰,۰	مرد و زن	نقاط روستایی
-	-	-	۱۰۰,۰	۲۴,۴	۲۸,۵	۴۷,۱	۱۰۰,۰	مرد	
-	-	-	۱۰۰,۰	۱۱,۶	۲۱,۹	۶۶,۶	۱۰۰,۰	زن	

جدول ۴-۲- توزیع نسبی شاغلان ۱۰ ساله و بر حسب جنس، بخش اقتصادی و نقاط شهری و روستایی - سالهای ۹۲-۱۳۹۱

شرح جمع	۱۳۹۱				۱۳۹۲			
	کشاورزی	صنعت	خدمات	جمع	کشاورزی	صنعت	خدمات	جمع
کل کشور	۱۰۰،۰	۱۰۰،۰	۱۰۰،۰	۱۰۰،۰	۱۰۰،۰	۱۰۰،۰	۱۰۰،۰	۱۰۰،۰
مرد و زن	شهری	۶۹،۳	۱۹،۵	۷۵،۰	۸۵،۸	۷،۰	۷۵،۷	۸۶،۴
	روستایی	۳۰،۷	۸۰،۵	۲۵،۰	۱۴،۲	۲۹،۷	۲۴،۳	۱۳،۶
کل کشور	۱۰۰،۰	۱۰۰،۰	۱۰۰،۰	۱۰۰،۰	۱۰۰،۰	۱۰۰،۰	۱۰۰،۰	
مرد	شهری	۷۰،۳	۲۲،۶	۷۵،۹	۸۴،۶	-	-	-
	روستایی	۲۹،۷	۷۷،۴	۲۴،۱	۱۵،۴	-	-	-
کل کشور	۱۰۰،۰	۱۰۰،۰	۱۰۰،۰	۱۰۰،۰	۱۰۰،۰	۱۰۰،۰	۱۰۰،۰	
زن	شهری	۶۴،۳	۸،۸	۶۹،۱	۹۱،۵	-	-	-
	روستایی	۳۵،۷	۹۱،۲	۳۰،۹	۸،۵	-	-	-

کار و جامعه

KILM5: Employment by occupation

شاخص کلیدی ۵: اشتغال در گروه‌های عمده شغلی

تمامی مشاغل موجود در کشور مطابق با طبقه بندی استاندارد بین المللی مشاغل (ISCO) در ۱۰ گروه عمده شغلی قرار گرفته اند.

جدول ۵- شاغلان ۱۰ ساله و بیشتر بر حسب جنس، گروه‌های عمده شغلی و نقاط شهری و روستایی - سال ۱۳۹۱

شرح	جمع	قانونگذاران، مقامات عالی‌رتبه و مدیران	متخصصان و دستیاران تکنسین‌ها	کارمندان امور اداری و دفتری	کارکنان خدماتی و فروشندگان	کارکنان ماهر کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری	صنعتگران و کارکنان مشاغل مربوط	متصدیان و مونتاز کاران ماشین آلات و دستگاه‌ها و رانندگان وسایل نقلیه	کارگران ساده	سایر و اظهار نشده
کل کشور	۲۰۶۲۸۲۲۵	۵۴۴۰۹۲	۱۷۵۰۸۶۲	۱۰۹۸۱۱۷	۹۲۵۶۲۱	۲۵۸۴۱۰۸	۳۳۰۳۳۵۳	۳۹۰۴۷۲۱	۳۴۹۳۴۵۴	۴۷۱۹۵۴
	مرد	۴۵۱۰۹۱	۹۸۲۵۱۳	۸۷۴۶۷۵	۶۰۷۹۲۰	۲۲۷۱۱۷۱	۲۵۵۳۳۰۸	۳۱۹۹۲۲۷	۳۲۵۰۶۷۷	۴۶۷۴۰۰
	زن	۳۴۴۷۱۲۰	۹۳۰۰۱	۷۶۸۳۴۹	۲۲۳۴۴۱	۳۱۷۷۰۰	۳۱۲۹۳۶	۷۵۰۱۴۴	۷۰۵۴۹۴	۲۴۲۷۷۶
نقاط شهری	۱۴۳۰۲۹۷۶	۴۹۶۸۳۶	۱۶۳۱۰۶۲	۱۰۰۰۴۳۸	۸۴۹۶۹۱	۲۲۱۵۸۶۲	۵۷۸۷۸۱	۳۰۴۰۴۵۹	۲۱۱۸۸۲۳	۴۰۸۳۵۴
	مرد	۴۰۸۷۷۳	۸۹۷۰۷۴	۷۹۵۱۵۰	۵۴۷۵۰۶	۱۹۶۱۳۵۹	۵۲۹۸۴۳	۲۵۸۸۳۳۲	۱۹۳۹۴۵۴	۲۰۱۴۶۲۸
	زن	۲۲۱۶۲۵۹	۸۸۰۶۳	۷۳۳۹۸۸	۲۰۵۲۸۷	۳۰۲۱۸۴	۲۵۴۵۰۲	۴۸۹۳۸	۴۵۲۱۲۶	۱۰۴۱۹۵
نقاط روستایی	۶۳۲۵۲۴۹	۴۷۲۵۵	۱۱۹۸۰۰	۹۷۶۷۹	۷۵۹۳۰	۳۶۸۲۴۶	۲۷۲۴۵۷۲	۸۶۴۲۶۲	۱۳۷۶۶۳۰	۶۳۵۹۹
	مرد	۵۰۹۴۳۸۹	۴۲۳۱۷	۸۵۴۳۹	۷۹۵۲۵	۶۰۴۱۴	۳۰۹۸۱۲	۲۰۲۳۳۶۵	۵۸۳۷۶۵	۱۲۳۶۰۴۸
	زن	۱۲۳۰۸۶۰	۴۹۳۷	۳۴۳۶۱	۱۸۱۵۴	۱۵۵۱۶	۵۸۴۳۳	۷۰۱۲۰۶	۲۵۳۳۶۷	۱۳۸۵۸۱

1-International Standard Classification Of Occupation

جدول ۵-۱- سهم شاغلان ۱۰ ساله و بیشتر بر حسب جنس، گروه‌های عمده شغلی و نقاط شهری و روستایی- سال ۱۳۹۱

شرح	جمع	قانونگذاران، مقامات عالی‌رتبه و مدیران	متخصصان	تکنسین‌ها و دستیاران	کارمندان امور اداری و دفتری	کارکنان خدماتی و فروشندگان	کارکنان ماهر کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری	صنعتگران و کارکنان مشاغل مربوط	متصدیان و مونتاز کاران ماشین آلات و دستگاه‌ها و رانندگان وسایل نقلیه	کارگران ساده	سایر و اظهار نشده	کل کشور	
												مرد	زن
کل کشور	۱۰۰۰	۲،۶	۸،۵	۵،۳	۴،۵	۱۲،۵	۱۶،۰	۱۸،۹	۱۲،۴	۱۶،۹	۲،۳	مرد	۱۰۰۰
	۱۰۰۰	۲،۶	۵،۷	۵،۱	۳،۵	۱۳،۲	۱۴،۹	۱۸،۶	۱۴،۷	۱۸،۹	۲،۷	مرد	۱۰۰۰
	۱۰۰۰	۲،۷	۲۲،۳	۶،۵	۹،۲	۹،۱	۲۱،۸	۲۰،۵	۰،۸	۷،۰	۰،۱	زن	۱۰۰۰
نقاط شهری	۱۰۰۰	۳،۵	۱۱،۴	۷،۰	۵،۹	۱۵،۵	۴،۰	۲۱،۳	۱۳،۷	۱۴،۸	۲،۹	مرد	۱۰۰۰
	۱۰۰۰	۳،۴	۷،۴	۶،۶	۴،۵	۱۶،۲	۴،۴	۲۱،۴	۱۶،۰	۱۶،۷	۳،۳	مرد	۱۰۰۰
	۱۰۰۰	۴،۰	۳۳،۱	۹،۳	۱۳،۶	۱۱،۵	۲،۲	۲۰،۴	۱،۰	۴،۷	۰،۲	زن	۱۰۰۰
نقاط روستایی	۱۰۰۰	۰،۷	۱،۹	۱،۵	۱،۲	۵،۸	۴۳،۱	۱۳،۷	۹،۳	۲۱،۷	۱،۰	مرد	۱۰۰۰
	۱۰۰۰	۰،۸	۱،۷	۱،۶	۱،۲	۶،۱	۳۹،۷	۱۲،۰	۱۱،۵	۲۴،۳	۱،۲	مرد	۱۰۰۰
	۱۰۰۰	۰،۴	۲،۸	۱،۵	۱،۳	۴،۷	۵۷،۰	۲۰،۶	۰،۴	۱۱،۳	۰،۱	زن	۱۰۰۰

کار و جامعه

جدول ۵-۲- توزیع نسبی شاغلان ۱۰ ساله و بیشتر بر حسب جنس، گروه‌های عمده شغلی و نقاط شهری و روستایی- سال ۱۳۹۱

شرح	جمع	قانونگذاران، مقامات عالی‌رتبه و مدیران	متخصصان	تکنسین‌ها و دستیاران	کارمندان امور اداری و دفتری	کارکنان خدماتی و فروشندگان	کارکنان ماهر کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری	صنعتگران و کارکنان مشاغل مربوط	متصدیان و مونتاژ کاران ماشین‌آلات و دستگاه‌ها و رانندگان وسایل نقلیه	کارگران ساده	سایر و اظهار نشده	مرد و زن	
												کل کشور	شهری
کل کشور	۱۰۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
شهری	۶۹،۳	۹۱،۳	۹۳،۲	۹۱،۱	۹۱،۸	۸۵،۷	۱۷،۵	۷۷،۹	۷۶،۹	۶۰،۷	۸۶،۵	۸۶،۵	۸۶،۵
روستایی	۳۰،۷	۸،۷	۶،۸	۸،۹	۸،۲	۱۴،۳	۸۲،۵	۲۲،۱	۲۳،۱	۳۹،۳	۱۳،۵	۱۳،۵	۱۳،۵
کل کشور	۱۰۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
شهری	۷۰،۳	۹۰،۶	۹۱،۳	۹۰،۹	۹۰،۱	۸۶،۴	۲۰،۸	۸۰،۹	۷۶،۹	۶۲،۰	۸۶،۶	۸۶،۶	۸۶،۶
روستایی	۲۹،۷	۹،۴	۸،۷	۹،۱	۹،۹	۱۳،۶	۷۹،۲	۱۹،۱	۲۳،۱	۳۸،۰	۱۳،۴	۱۳،۴	۱۳،۴
کل کشور	۱۰۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
شهری	۶۴،۳	۹۴،۷	۹۵،۵	۹۱،۹	۹۵،۱	۸۱،۳	۶،۵	۶۴،۱	۸۰،۸	۴۲،۹	۸۲،۶	۸۲،۶	۸۲،۶
روستایی	۳۵،۷	۵،۳	۴،۵	۸،۱	۴،۹	۱۸،۷	۹۳،۵	۳۵،۹	۱۹،۲	۵۷،۱	۱۷،۴	۱۷،۴	۱۷،۴

کار و جامعه

KILM6: Part- time workers

شاخص کلیدی ۶: کارکنان پاره وقت

کارکن پاره وقت به فرد شاغلی اطلاق می‌شود که ساعات کار عادی او در مقایسه با کارکنان تمام وقت کمتر است. هیچ تعریف استاندارد توافقی شده‌ای به عنوان حداقل تعداد ساعات کار در هفته وجود ندارد و از کشوری به کشور دیگر متفاوت است. در ایران شاغلانی که کمتر از ۳۳ ساعت در هفته کار می‌کنند، کارکن پاره وقت نامیده می‌شوند.

جدول ۶- شاغلان پاره وقت ۱۰ ساله و بیشتر بر حسب جنس و نقاط شهری و روستایی- سال ۱۳۹۱

شرح	جمع	شهری	روستایی
مرد و زن	۴۳۵۳۷۶۹	۲۴۴۷۱۵۹	۱۹۰۶۶۱۰
مرد	۲۸۳۴۳۰۶	۱۶۲۰۷۱۶	۱۲۱۳۵۸۸
زن	۱۵۱۹۴۶۳	۸۲۶۴۴۱	۶۹۳۰۲۰

جدول ۶-۱- سهم شاغلان پاره وقت ۱۰ ساله و بیشتر بر حسب جنس و نقاط شهری و روستایی- سال ۱۳۹۱

شرح	کل	شهری	روستایی
مرد و زن	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰
مرد	۶۵.۱	۶۶.۲	۶۳.۷
زن	۳۴.۹	۳۳.۸	۳۶.۳

جدول ۶-۲- توزیع نسبی شاغلان پاره وقت ۱۰ ساله و بیشتر بر حسب جنس و نقاط شهری و روستایی- سال ۱۳۹۱

شرح	کل	شهری	روستایی
مرد و زن	۱۰۰۰	۵۶.۲	۴۳.۸
مرد	۱۰۰۰	۵۷.۲	۴۲.۸
زن	۱۰۰۰	۵۴.۴	۴۵.۶

KILM7: Hours of work

شاخص کلیدی ۷: ساعات کار

ساعات کار مدت زمانی است که شاغل به انجام فعالیتهای شغلی خود براساس برنامه‌ریزی‌های انجام شده می‌پردازد. تعداد ساعات کار انجام شده، بر سلامتی و رفاه کارکنان، سطوح بهره‌وری و هزینه‌های کار کارگاه تاثیر گذار است.

جدول ۷- شاغلان ۱۰ ساله و بیشتر بر حسب جنس، تعداد ساعات کار معمول در هفته و نقاط شهری و روستایی- سال ۱۳۹۱

شرح	جمع	۱۶ ساعت و کمتر	۱۷-۲۴ ساعت	۲۵-۳۲ ساعت	۳۳-۴۰ ساعت	۴۱-۴۸ ساعت	۴۹ ساعت و بیش تر
کل کشور	مرد و زن	۲۰۶۲۸۲۲۵	۱۲۵۶۳۷۱	۱۵۲۷۴۲۲	۱۵۶۹۹۷۶	۱۸۲۴۴۴۰	۵۶۰۷۸۳۴
	مرد	۱۷۱۸۱۱۰۵	۷۱۸۲۶۱	۹۹۰۶۳۸	۱۱۲۵۴۰۷	۱۳۶۲۹۰۶	۴۸۳۹۸۰۲
	زن	۳۴۴۷۱۲۱	۵۳۸۱۱۰	۵۳۶۷۸۴	۴۴۴۵۶۹	۴۶۱۵۳۳	۷۶۸۰۳۱
نقاط شهری	مرد و زن	۱۴۳۰۲۹۷۶	۶۷۳۶۶۱	۸۴۶۹۸۲	۹۲۶۵۱۵	۱۱۸۷۰۰۲	۴۴۴۶۷۷۱
	مرد	۱۲۰۸۶۷۱۶	۳۹۰۷۸۷	۵۶۶۴۶۵	۶۶۳۴۶۴	۹۱۲۱۵۴	۲۸۰۱۴۴۰
نقاط روستایی	مرد و زن	۶۳۲۵۲۴۹	۵۸۲۷۱۰	۶۸۰۴۳۹	۶۴۳۴۶۱	۶۳۷۴۳۷	۱۱۶۱۰۶۲
	مرد	۵۰۹۴۳۸۹	۳۲۷۴۷۴	۴۲۴۱۷۲	۴۶۱۹۴۲	۴۵۰۷۵۲	۱۰۳۸۳۶۲
زن	۱۲۳۰۸۶۰	۲۵۵۲۳۶	۲۵۶۲۶۶	۱۸۱۵۱۸	۱۸۶۶۸۵	۱۲۲۷۰۰	

جدول ۷-۱- سهم شاغلان ۱۰ ساله و بیشتر بر حسب جنس، تعداد ساعات کار معمول در هفته و نقاط شهری و روستایی سال ۱۳۹۱

شرح	کل *	۱۶ ساعت و کمتر	۱۷-۲۴ ساعت	۲۵-۳۲ ساعت	۳۳-۴۰ ساعت	۴۱-۴۸ ساعت	۴۹ ساعت و بیش تر
کل کشور	مرد و زن	۶.۱	۷.۴	۷.۶	۸.۸	۲۷.۲	۴۱.۶
	مرد	۴.۲	۵.۸	۶.۶	۷.۹	۲۸.۲	۴۶.۳
	زن	۱۵.۶	۱۵.۶	۱۲.۹	۱۳.۴	۲۲.۳	۱۸.۱
نقاط شهری	مرد و زن	۴.۷	۵.۹	۶.۵	۸.۳	۳۱.۱	۴۲.۴
	مرد	۳.۲	۴.۷	۵.۵	۷.۵	۳۱.۵	۴۶.۹
	زن	۱۲.۸	۱۲.۷	۱۱.۹	۱۲.۴	۲۹.۱	۱۸.۳
نقاط روستایی	مرد و زن	۹.۲	۱۰.۸	۱۰.۲	۱۰.۱	۱۸.۴	۳۹.۶
	مرد	۶.۴	۸.۳	۹.۱	۸.۸	۲۰.۴	۴۴.۹
	زن	۲۰.۷	۲۰.۸	۱۴.۷	۱۵.۲	۱۰.۰	۱۷.۹

* علت اختلاف در سرجمع‌ها، به دلیل اظهار نشده‌ها می باشد.

جدول ۷-۲- توزیع نسبی شاغلان ۱۰ ساله و بیشتر بر حسب جنس، تعداد ساعات کار معمول در هفته و نقاط شهری و روستایی - سال ۱۳۹۱

شرح	کل	۱۶ ساعت و کمتر	۱۷-۲۴ ساعت	۲۵-۳۲ ساعت	۳۳-۴۰ ساعت	۴۱-۴۸ ساعت	۴۹ ساعت و بیش تر
کل کشور	کل کشور	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
	شهری	۳۰.۷	۴۶.۴	۴۴.۵	۴۱.۰	۳۴.۹	۲۹.۲
	روستایی	۶۹.۳	۵۳.۶	۵۵.۵	۵۹.۰	۶۵.۱	۷۰.۸
مرد	کل کشور	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
	شهری	۲۹.۷	۴۵.۶	۴۲.۸	۴۱.۰	۳۳.۱	۲۸.۸
	روستایی	۷۰.۳	۵۴.۴	۵۷.۲	۵۹.۰	۶۶.۹	۷۱.۲
زن	کل کشور	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
	شهری	۳۵.۷	۴۷.۴	۴۷.۷	۴۰.۸	۴۰.۴	۳۵.۲
	روستایی	۶۴.۳	۵۲.۶	۵۲.۳	۵۹.۲	۵۹.۶	۶۴.۸

شاخص کلیدی ۸: اشتغال در اقتصاد غیر رسمی

KILM8: Employment in the informal economy

اقتصاد غیر رسمی نقش مهمی را در ایجاد اشتغال، کسب درآمد و تولید در بسیاری از کشورها ایفا می کند. اشتغال در اقتصاد غیر رسمی مرتبط با برآورد تعداد افراد شاغل در اقتصاد غیر رسمی از کل تعداد افراد شاغل است. بخش غیر رسمی بخش مهمی از زندگی اقتصادی، اجتماعی و سیاسی بیشتر کشورهای در حال توسعه و برخی اقتصادهای توسعه یافته است. در کشورهای دارای نرخ بالای رشد جمعیت یا شهر نشینی، اقتصاد غیر رسمی بیشتر نیروی کار در حال رشد را جذب می نماید. این شاخص نشان دهنده تلاش برای تجمیع وضعیت‌هایی از بازار کار است که توسط شاخصهای دیگر، مانند نرخ بیکاری و اشتغال ناقص زمانی پوشش داده نمی شود. توجه: داده های این شاخص در کشور جمع آوری می گردد ولی استخراج این داده‌ها زمان بر بوده و در حال حاضر در کشور قابل اندازه‌گیری نمی باشد.

شاخص کلیدی ۹: بیکاری

KILM9: Unemployment

نرخ بیکاری شناخته شده‌ترین و به یقین پرکاربردترین شاخص بازار کار در اکثر کشورها می باشد. این نرخ به عنوان یکی از شاخصهای اصلی در بازار کار تصویری از وضعیت اشتغال در کشور را نمایان ساخته و نشان دهنده نسبتی از نیروی کار که دارای شغل نبوده و به طور فعال به دنبال کار می گردند، می باشد. نحوه محاسبه آن عبارت است از نسبت جمعیت بیکار به جمعیت فعال (شاغل و بیکار)، ضرب در ۱۰۰.

$$\text{نرخ بیکاری} = \frac{\text{جمعیت بیکار}}{\text{جمعیت فعال}} * 100$$

جدول ۹- بیکاران ۱۰ ساله و بیشتر بر حسب جنس و نقاط شهری و روستایی - سالهای ۹۲-۱۳۹۱

شرح	کل کشور			نقاط شهری			نقاط روستایی		
	مرد	زن	مرد وزن	مرد	زن	مرد وزن	مرد	زن	مرد وزن
تعداد	۲۸۴۸۲۳۷	۲۰۰۴۳۲۸	۸۴۳۹۰۸	۲۲۸۵۴۹۵	۱۵۶۹۵۹۲	۷۱۵۹۰۲	۵۶۲۷۴۱	۴۳۴۷۳۶	۱۲۸۰۰۵
نرخ بیکاری	۱۲.۱	۱۰.۴	۱۹.۷	۱۳.۸	۱۱.۵	۲۴.۴	۸.۲	۷.۹	۹.۴
تعداد	۲۴۸۸۳۷۲	۱۷۱۳۵۴۳	۷۷۴۸۲۸	۲۰۰۹۷۸۴	-	-	۴۷۸۵۸۷	-	-
نرخ بیکاری	۱۰.۴	۸.۶	۱۹.۸	۱۱.۸	-	-	۷.۰	-	-

KILM10: Youth Unemployment

شاخص کلیدی ۱۰: بیکاری جوانان

پرداختن به مساله بیکاری جوانان و نیروی کار فاقد مهارت، از دغدغه‌های مهم سیاستگذاران می باشد که این شاخص از نسبت جمعیت بیکار ۱۵-۲۴ ساله (یا ۱۵-۲۹ ساله) به جمعیت فعال ۱۵-۲۴ ساله (یا ۱۵-۲۹ ساله) ضرب در ۱۰۰ محاسبه می گردد.

$$\text{نرخ بیکاری جوانان} = \frac{\text{جمعیت بیکار ۱۵-۲۴ ساله (یا ۱۵-۲۹ ساله)}}{\text{جمعیت فعال ۱۵-۲۴ ساله (یا ۱۵-۲۹ ساله)}} * 100$$

جدول ۱۰- بیکاران جوان (۱۵-۲۴ ساله) بر حسب جنس و نقاط شهری و روستایی - سالهای ۹۲-۱۳۹۱

شرح	کل کشور			نقاط شهری			نقاط روستایی		
	مرد	زن	مرد وزن	مرد	زن	مرد وزن	مرد	زن	مرد وزن
تعداد	۱۰۳۷۰۹۶	۷۲۷۴۵۱	۳۰۹۶۴۵	۷۸۴۵۵۸	۵۳۰۶۲۸	۲۵۳۹۲۹	۲۵۲۵۳۸	۱۹۶۵۲۲	۵۵۷۱۶
نرخ بیکاری	۲۶.۸	۲۳.۳	۴۱.۲	۳۱.۴	۲۶.۶	۵۰.۲	۱۸.۴	۱۷.۵	۲۲.۶
تعداد	۴۸۰۸۸۳	۵۵۰۷۴۳	۲۵۸۰۹۰	۶۲۲۷۶۵	-	-	۱۸۶۰۶۹	-	-
نرخ بیکاری	۲۴.۰	۲۰.۰	۴۱.۸	۲۸.۲	-	-	۱۶.۱	-	-

KILM11: Long-term Unemployment

شاخص کلیدی ۱۱: بیکاری بلند مدت

شاخص بیکاری بلند مدت، بر مدت بیکاری توجه دارد. یعنی مدت زمانی که شخص یک سال و یا بیشتر بیکار، بدون شغل و در جستجوی کار بوده است. اگر طول مدت بیکاری، به خصوص مدتی که شخص تحت پوشش بیمه بیکاری یا حمایت‌های مشابه است، طولانی شود اثرات سوئی به همراه خواهد داشت، مخصوصاً به صورت فقدان و از دست دادن عایدی و درآمد و تقلیل رفتن قابلیت استخدام برای جویندگان کار بروز خواهد کرد. نرخ این شاخص از نسبت جمعیت افرادی که یک سال یا بیشتر در زمره بیکاران می باشند به جمعیت فعال ضرب در ۱۰۰ محاسبه می گردد.

$$\text{نرخ بیکاری بلند مدت} = \frac{\text{جمعیت افرادی که یکسال یا بیشتر بیکار بوده‌اند}}{\text{جمعیت فعال}} * 100$$

جدول ۱۱- بیکاران ۱۰ ساله و بیش تر بر حسب جنس، مدت بیکاری و نقاط شهری و روستایی- سال ۱۳۹۱

شرح	جمع	کمتر از ۶ ماه	بین ۷ تا ۱۲ ماه	۱۳ تا ۱۸ ماه	۱۹ ماه و بیشتر	
کل کشور	مرد و زن	۲۸۴۸۲۳۷	۱۱۱۹۹۳۷	۶۲۵۴۱۰	۱۱۹۷۷۱	۹۸۳۱۱۶
	مرد	۲۰۰۴۳۲۸	۹۰۷۳۸۹	۴۰۳۹۸۳	۷۶۳۵۲	۶۱۶۶۰۱
	زن	۸۴۳۹۰۸	۲۱۲۵۴۶	۲۲۱۴۲۷	۴۳۴۱۸	۳۶۶۵۱۵
نقاط شهری	مرد و زن	۲۲۸۵۴۹۵	۸۴۸۲۶۶	۵۱۹۳۳۵	۱۰۴۵۵۲	۸۱۳۴۴۰
	مرد	۱۵۶۹۵۹۲	۶۷۴۹۸۲	۳۲۵۰۵۶	۶۳۹۳۵	۵۰۵۶۱۵
	زن	۷۱۵۹۰۲	۱۷۳۲۸۲	۱۹۴۱۷۸	۴۰۶۱۶	۳۰۷۸۲۴
نقاط روستایی	مرد و زن	۵۶۲۷۴۱	۲۷۱۶۶۹	۱۰۶۱۷۵	۱۵۲۱۹	۱۶۹۶۷۶
	مرد	۴۳۴۷۳۶	۲۳۲۴۰۵	۷۸۹۲۶	۱۳۴۱۷	۱۱۰۹۸۵
	زن	۱۲۸۰۰۵	۳۹۲۲۶۲	۲۷۲۴۸	۲۸۰۲	۵۸۶۹۰

جدول ۱۱-۱- سهم بیکاران ۱۰ ساله و بیش تر بر حسب جنس، مدت بیکاری و نقاط شهری و روستایی- سال ۱۳۹۱

شرح	کل	کمتر از ۶ ماه	بین ۷ تا ۱۲ ماه	۱۳ تا ۱۸ ماه	۱۹ ماه و بیشتر	
کل کشور	مرد و زن	۱۰۰	۳۹.۳	۲۲.۰	۴.۲	۳۴.۵
	مرد	۱۰۰	۴۵.۳	۲۰.۲	۳.۸	۳۰.۸
	زن	۱۰۰	۲۵.۲	۲۶.۲	۵.۱	۴۳.۴
نقاط شهری	مرد و زن	۱۰۰	۳۷.۱	۲۲.۷	۴.۶	۳۵.۶
	مرد	۱۰۰	۴۳.۰	۲۰.۷	۴.۱	۳۲.۲
	زن	۱۰۰	۲۴.۲	۲۷.۱	۵.۷	۴۳.۰
نقاط روستایی	مرد و زن	۱۰۰	۴۸.۳	۱۸.۹	۲.۷	۳۰.۲
	مرد	۱۰۰	۵۳.۵	۱۸.۲	۲.۹	۲۵.۵
	زن	۱۰۰	۳۰.۷	۲۱.۳	۲.۲	۴۵.۹

جدول ۱۱-۲- توزیع نسبی بیکاران ۱۰ ساله و بیش تر بر حسب جنس، مدت بیکاری و نقاط شهری و روستایی- سال ۱۳۹۱

شرح	کل	کمتر از ۶ ماه	بین ۷ تا ۱۲ ماه	۱۳ تا ۱۸ ماه	۱۹ ماه و بیشتر	
مرد و زن	کل کشور	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	
	شهری	۸۰.۲	۷۵.۷	۸۳.۰	۸۷.۳	۸۲.۷
	روستایی	۱۹.۸	۲۴.۳	۱۷.۰	۱۲.۷	۱۷.۳
مرد	کل کشور	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	
	شهری	۷۸.۳	۷۴.۴	۸۰.۵	۸۳.۷	۸۲.۰
	روستایی	۲۱.۷	۲۵.۶	۱۹.۵	۱۶.۳	۱۸.۰
زن	کل کشور	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	
	شهری	۸۴.۸	۸۱.۵	۸۷.۷	۹۳.۵	۸۴.۰
	روستایی	۱۵.۲	۱۸.۵	۱۲.۳	۶.۵	۱۶.۰

جدول ۱۱-۳- نرخ بیکاری بلند مدت جمعیت ۱۰ ساله و بیش تر بر حسب جنس و نقاط شهری و روستایی- سال ۱۳۹۱

شرح		نرخ بیکاری بلند مدت
کل کشور	مرد و زن	۴.۷
	مرد	۳.۶
	زن	۹.۶
نقاط شهری	مرد و زن	۵.۵
	مرد	۴.۲
	زن	۱۱.۹
نقاط روستایی	مرد و زن	۲.۷
	مرد	۲.۲
	زن	۴.۵

KILM12:Time-related under Unemployment rate

شاخص کلیدی ۱۲: نرخ اشتغال ناقص زمانی

اشتغال ناقص زمانی منعکس کننده کم بهره‌گیری از ظرفیت مولد نیروی کار است. افراد دارای اشتغال ناقص زمانی شامل تمام شاغلانی است که در هفته مرجع، حاضر در سر کار یا غایب موقت از محل کار بوده، به دلایل اقتصادی نظیر رکود کاری، پیدا نکردن کار با ساعت کار بیشتر، قرار داشتن در فصل غیرکاری و ... کمتر از ۴۴ ساعت کار کرده و خواهان و آماده برای انجام کار اضافی در هفته مرجع بوده‌اند. نرخ این شاخص از نسبت جمعیت دارای اشتغال ناقص زمانی به جمعیت فعال ضرب در ۱۰۰ محاسبه می‌گردد.

جمعیت دارای اشتغال ناقص زمانی

$$*100 = \frac{\text{نرخ اشتغال ناقص زمانی}}{\text{جمعیت فعال}}$$

جمعیت دارای اشتغال ناقص زمانی

$$*100 = \frac{\text{سهم اشتغال ناقص}}{\text{جمعیت شاغل}}$$

جدول ۱۲- شاغلان ۱۰ ساله و بیشتر دارای اشتغال ناقص زمانی بر حسب جنس، سن و نقاط شهری و روستایی - سال ۱۳۹۱

شرح	کل کشور			نقاط شهری			نقاط روستایی		
	مرد و زن	مرد	زن	مرد و زن	مرد	زن	مرد و زن	مرد	زن
۱۰ ساله و بیشتر	۱۸۳۳۵۰۷	۱۶۸۶۶۷۷	۱۴۶۸۳۱	۱۰۷۷۶۵۴	۹۸۲۴۳۵	۹۵۲۱۸	۷۵۵۸۵۳	۷۰۴۲۴۱	۵۱۶۱۲
۱۵ ساله و بیشتر	۱۸۲۶۸۷۷	۱۶۸۱۷۱۱	۱۴۵۱۶۶	۱۰۷۳۴۷۱	۹۷۹۶۲۲	۹۳۸۴۹	۷۵۳۴۰۵	۷۰۲۰۸۸	۵۱۳۱۷
۱۵-۲۴ ساله	۳۳۵۱۴۶	۳۰۴۷۲۰	۳۰۴۲۵	۱۷۳۶۳۶	۱۵۲۸۲۸	۲۰۸۰۸	۱۶۱۵۱۰	۱۵۱۸۹۲	۹۶۱۷
۲۵-۲۹ ساله	۲۹۹۶۰۲	۲۶۷۳۴۷	۳۲۲۵۵	۱۸۱۷۰۱	۱۵۶۸۰۱	۲۴۸۹۹	۱۱۷۹۰۱	۱۱۰۵۴۵	۷۳۵۵
۳۰ ساله و بیشتر	۱۱۹۲۱۲۸	۱۱۰۹۶۴۳	۸۲۴۸۵	۷۱۸۱۳۴	۶۶۹۹۹۲	۴۸۱۴۱	۴۷۳۹۹۴	۴۳۹۶۵۰	۳۴۴۴۴

جدول ۱۲-۱ نرخ و سهم شاغلان ۱۰ ساله و بیشتر دارای اشتغال ناقص زمانی بر حسب جنس، سن و نقاط شهری و روستایی - سال ۱۳۹۱

شرح	کل کشور			نقاط شهری			نقاط روستایی		
	مرد و زن	مرد	زن	مرد و زن	مرد	زن	مرد و زن	مرد	زن
نرخ	۷،۸	۸،۸	۳،۴	۶،۵	۷،۲	۳،۲	۱۱،۰	۱۲،۷	۳،۸
سهم	۸،۹	۹،۸	۴،۳	۷،۵	۸،۱	۴،۳	۱۱،۹	۱۳،۸	۴،۲

* داده ها برای محاسبه سایر رده های سنی در دسترس نبوده است.

جدول ۱۲-۲ توزیع نسبی شاغلان ۱۰ ساله و بیشتر دارای اشتغال ناقص زمانی بر حسب جنس، سن و نقاط شهری و روستایی - سال ۱۳۹۱

شرح	کل کشور			نقاط شهری			نقاط روستایی		
	کل	مرد	زن	کل	مرد	زن	مرد و زن	مرد	زن
۱۰ ساله و بیشتر	۱۰۰	۹۲،۰	۸،۰	۱۰۰	۹۱،۲	۸،۸	۱۰۰	۹۳،۲	۶،۸
۱۵ ساله و بیشتر	۱۰۰	۹۲،۱	۷،۹	۱۰۰	۹۱،۳	۸،۷	۱۰۰	۹۳،۲	۶،۸
۱۵-۲۴ ساله	۱۰۰	۹۰،۹	۹،۱	۱۰۰	۸۸،۰	۱۲،۰	۱۰۰	۹۴،۰	۶،۰
۲۵-۲۹ ساله	۱۰۰	۸۹،۲	۱۰،۸	۱۰۰	۸۶،۳	۱۳،۷	۱۰۰	۹۳،۸	۶،۲
۳۰ ساله و بیشتر	۱۰۰	۹۲،۰	۸،۰	۱۰۰	۹۳،۳	۶،۷	۱۰۰	۹۲،۸	۷،۲

شاخص کلیدی ۱۳: نرخ عدم فعالیت

KILM13: Inactivity rate

شاخص عدم فعالیت، نسبتی از جمعیت در سن کار است که در نیروی کار قرار ندارند. به عبارتی این شاخص از نسبت جمعیت افراد ۱۰ ساله و بیشتر که شاغل یا بیکار نمی باشند به کل جمعیت ۱۰ ساله و بیشتر ضرب در ۱۰۰ محاسبه می گردد.

$$\text{نرخ عدم فعالیت} = \frac{\text{جمعیت افراد ۱۰ ساله و بیشتر که شاغل یا بیکار نمی باشند}}{\text{کل جمعیت ۱۰ ساله و بیشتر}} \times ۱۰۰$$

جدول ۱۳- نرخ عدم فعالیت بر حسب جنس، گروه های سنی و نقاط شهری و روستایی - سال ۱۳۹۱

شرح	کل کشور			نقاط شهری			نقاط روستایی		
	مرد و زن	مرد	زن	مرد و زن	مرد	زن	مرد و زن	مرد	زن
۱۰ ساله و بیشتر	۶۲،۶	۳۸،۸	۸۶،۳	۶۳،۵	۴۰،۰	۸۷،۱	۶۰،۰	۳۵،۳	۸۴،۳
۱۵-۲۴ ساله	۷۲،۱	۵۷،۱	۸۸،۴	۷۴،۵	۶۰،۸	۸۹،۷	۶۶،۱	۴۸،۳	۸۶،۸
۱۵ ساله و بیشتر	۵۹	۳۲،۷	۸۵،۱	۶۰،۳	۳۴،۵	۸۶،۰	۵۵،۶	۲۷،۸	۸۲،۸

جدول ۱۳-۱ نرخ عدم فعالیت جمعیت ۱۰ ساله و بیشتر بر حسب جنس و نقاط شهری و روستایی- سال ۱۳۹۲

شرح	کل کشور			نقاط شهری			نقاط روستایی		
	مرد و زن	مرد	زن	مرد و زن	مرد	زن	مرد و زن	مرد	زن
۱۰ساله و بیشتر	۶۲,۴	۳۷,۰	۸۷,۶	۶۳,۱	-	-	۶۰,۳	-	-

* داده ها برای محاسبه سایر رده های سنی در دسترس نبوده است.

شاخص کلیدی ۱۴: دستیابی تحصیلی و بی سواد

KILM14: Educational attainment and illiteracy

در همه کشورها منابع انسانی، به طور مستقیم و غیر مستقیم منبع مولد و با ارزشی هستند. کشورها به طور سنتی برای تولید کالا و خدمات به منظور مصرف یا تجارت، به سلامت، توانایی و مهارت‌های اساسی کارکنان خود وابسته هستند. افزایش پیچیدگی سازمانها و نیازهای علمی، به معنی آن است که رشد اقتصادی و بهبود رفاه تا حد زیادی به درجه سواد و دستیابی تحصیلی افراد جامعه بستگی دارد. زمینه کسب این مهارتها در نزد افراد می تواند با تجربه، تحصیل رسمی و غیر رسمی و آموزشهای فنی و حرفه‌ای افزایش یابد. شاخص دستیابی تحصیلی و بی سوادى مهمترین عامل تعیین کننده ظرفیت یک کشور برای رقابت موفق در بازارهای جهانی و استفاده موثر از پیشرفت های سریع فناوری است و یکی از عوامل تعیین کننده اشتغال پذیری افراد جامعه است.

جمعیت شاغل ۱۰ ساله و بیشتر دارای تحصیلات عالی

= سهم نیروی انسانی متخصص شاغل

*۱۰۰

جمعیت شاغل ۱۰ ساله و بیشتر

جدول ۱۴ - جمعیت ۶ ساله و بیشتر بر حسب جنس، وضع سواد و نقاط شهری و روستایی- سال ۱۳۹۱

بی سواد	باسواد			جمع	شرح
	در حال حاضر تحصیل نمی کنند	در حال حاضر تحصیل می کنند	در حال حاضر تحصیل نمی کنند		
۹۵۷۷۸۵۶	۳۹۶۲۶۹۵۷	۱۸۸۱۸۱۷۵	۵۸۴۴۵۱۳۲	۶۸۰۲۲۹۸۹	مرد و زن
۳۲۷۷۰۹۲	۲۰۹۱۱۴۶۷	۹۸۲۱۳۶۸	۳۰۷۳۲۸۳۶	۳۴۰۰۹۹۲۸	مرد
۶۳۰۰۷۶۳	۱۸۷۵۴۸۹	۸۹۹۶۸۰۷	۲۷۷۱۲۲۹۶	۳۴۰۱۳۰۶۰	زن
۵۲۱۶۶۸۹	۳۰۰۶۹۶۰۵	۱۳۷۹۰۴۱۷	۴۳۸۶۰۰۲۲	۴۹۰۷۶۷۱۱	مرد و زن
۱۶۹۸۰۹۷	۱۵۷۷۰۹۷۲	۷۱۲۴۱۶۷	۲۲۸۹۵۱۴۰	۲۴۵۹۳۲۳۷	مرد
۳۵۱۸۵۹۱	۱۴۲۹۸۶۳۲	۶۶۶۶۲۵۰	۲۰۹۶۴۸۸۲	۲۴۴۸۳۴۷۳	زن
۴۳۶۱۱۶۷	۹۵۵۷۳۵۲	۵۰۲۷۷۵۸	۱۴۵۸۵۱۱۰	۱۸۹۴۶۲۷۷	مرد و زن
۱۵۷۸۹۹۵	۵۱۴۰۴۹۵	۲۶۹۷۲۰۰	۷۸۳۷۶۹۵	۹۴۱۶۶۹۱	مرد
۲۷۸۲۱۷۱	۴۴۱۶۸۵۷	۲۳۲۰۵۵۷	۶۷۴۷۴۱۴	۹۵۲۹۵۸۶	زن

جدول ۱۴-۱- سهم جمعیت ۶ ساله و بیشتر بر حسب جنس، وضع سواد و نقاط شهری و روستایی-سال ۱۳۹۱

بی سواد	باسواد	کل	شرح	
			مرد و زن	کل کشور
۱۴,۱	۸۵,۹	۱۰۰	مرد و زن	کل کشور
۹,۶	۹۰,۴	۱۰۰	مرد	
۱۸,۵	۸۱,۵	۱۰۰	زن	
۱۰,۶	۸۹,۴	۱۰۰	مرد و زن	شهری
۶,۹	۹۳,۱	۱۰۰	مرد	
۱۴,۴	۸۵,۶	۱۰۰	زن	
۲۳,۰	۷۷,۰	۱۰۰	مرد و زن	روستایی
۱۶,۸	۸۳,۲	۱۰۰	مرد	
۲۹,۲	۷۰,۸	۱۰۰	زن	

جدول ۱۴-۲- توزیع نسبی جمعیت ۶ ساله و بیشتر بر حسب جنس، وضع سواد و نقاط شهری و روستایی-سال ۱۳۹۱

بی سواد	با سواد	جمع	شرح	
			کل کشور	مرد و زن
۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	کل کشور	مرد و زن
۵۴,۵	۷۵,۰	۷۲,۱	شهری	
۴۵,۵	۲۵,۰	۲۷,۹	روستایی	
۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	کل کشور	مرد
۵۱,۸	۷۴,۵	۷۲,۳	شهری	
۴۸,۲	۲۵,۵	۲۷,۷	روستایی	
۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	کل کشور	زن
۵۵,۸	۷۵,۷	۷۲,۰	شهری	
۴۴,۲	۲۴,۳	۲۸,۰	روستایی	

جدول ۱۴-۳ - جمعیت ۱۰ ساله و بیشتر بر حسب جنس، وضع فعالیت اقتصادی، وضع سواد و آخرین مدرک یا دوره تحصیلی - سال ۱۳۹۱

شرح	با سواد										
	جمع	ابتدایی	راهنمایی	متوسطه	دیپلم و پیش دانشگاهی	فوق دیپلم	لیسانس	فوق لیسانس و دکتری حرفه ای	دکتری تخصصی	سواد آموزی و غیر رسمی	بی سواد
مرد و زن	۵۳۲۰۷۲۳۸	۱۴۵۰۵۷۰۲	۱۲۰۰۹۸۲۸	۳۲۷۶۴۲۸	۱۱۶۸۳۴۵۱	۲۶۴۷۰۱۸	۶۵۹۱۶۱۸	۹۹۷۶۲۶	۷۷۳۲۶	۱۵۱۸۲۳۶	۹۴۰۴۶۴۰
فعال	۲۱۱۵۲۷۹۹	۵۵۳۶۳۲۱	۴۸۷۲۴۳۶	۱۷۵۳۹۷	۵۱۱۴۸۳۶	۱۲۸۷۸۰۴	۳۰۳۳۰۵۶	۶۲۶۴۹۷	۵۴۷۸۷	۴۵۱۶۶۳	۲۳۲۲۶۶۳
شاغل	۱۸۲۸۵۴۸۰	۵۱۶۳۱۴۵	۴۳۵۱۲۱۸	۱۵۳۳۷۸	۴۳۱۹۷۰۳	۱۰۵۱۴۲۹	۲۳۱۳۶۱۳	۵۴۰۷۴۹	۵۳۳۸۲	۴۳۸۸۵۸	۲۲۴۲۷۴۵
بیکار	۲۷۶۷۳۱۹	۳۷۳۱۷۶	۵۲۱۲۱۸	۲۲۰۱۸	۷۹۵۱۳۲	۲۳۶۳۷۵	۷۱۹۴۴۳	۸۵۷۴۷	۱۴۰۴	۱۲۸۰۴	۸۰۹۱۷
غیر فعال	۳۲۱۵۴۴۳۹	۸۹۶۹۳۸۱	۷۱۳۷۳۹۲	۳۱۰۱۰۳۱	۶۵۵۶۸۱۵	۱۳۵۹۲۱۴	۳۵۵۸۵۶۲	۳۷۱۱۲۹	۲۲۵۳۹	۱۰۶۶۵۷۳	۷۰۸۰۹۷۷
مرد	۲۸۱۳۷۰۷۲	۷۴۴۲۶۸۳	۶۸۷۴۶۳۷	۱۷۸۸۷۹۴	۵۹۷۳۷۶۳	۱۵۹۷۲۲۶	۳۳۲۲۷۱۰	۵۸۵۹۲۶	۴۷۰۸۱	۵۰۴۲۴۹	۳۱۸۶۷۵۴
فعال	۱۷۴۵۴۸۶۱	۴۸۶۰۱۷۱	۴۵۰۳۳۳۶	۱۵۸۳۶۴	۴۳۸۴۳۸۴	۹۲۱۲۳۲	۱۸۶۲۰۶۹	۴۱۶۹۲۰	۴۰۱۷۲	۳۰۸۲۰۹	۱۷۳۰۵۷۲
شاغل	۱۵۵۲۴۵۷۳	۴۵۲۶۵۶۰	۴۰۲۶۷۳۹	۱۳۷۵۲۱	۳۷۷۴۹۹۰	۷۸۹۷۹۷	۱۵۵۰۶۰۳	۳۸۱۲۰۴	۳۹۰۷۲	۲۹۸۰۸۴	۱۶۵۶۵۳۱
بیکار	۱۹۳۰۲۸۷	۳۳۴۶۱۱	۴۷۶۵۹۶	۲۰۸۴۳	۶۰۹۳۹۴	۱۳۱۴۳۴	۳۱۱۴۶۶	۳۵۷۱۵	۱۰۹۹	۱۰۱۲۵	۷۴۰۴۰
غیر فعال	۱۰۶۸۲۲۱۱	۲۵۸۲۵۱۱	۲۳۷۱۳۰۰	۱۶۳۰۴۲۹	۱۵۸۹۳۷۸	۶۷۵۹۹۴	۱۴۶۰۶۴۰	۱۶۹۰۰۶	۶۹۰۸	۱۹۶۰۴۰	۱۴۵۶۱۸۱
زن	۲۵۱۷۰۱۶۵	۷۰۶۳۰۱۹	۵۱۳۵۱۹۱	۱۴۸۷۶۳۴	۵۷۰۹۶۸۷	۱۰۴۹۷۹۱	۳۲۶۸۹۰۸	۴۱۱۶۹۹	۳۰۲۴۵	۱۰۱۳۹۸۶	۶۲۱۷۸۸۶
فعال	۳۶۹۷۹۳۷	۶۷۶۱۴۹	۳۶۹۱۰۰	۱۷۰۳۲	۷۳۰۴۵۱	۳۶۶۵۲۲	۱۱۷۰۹۸۷	۲۰۹۵۷۶	۱۴۶۱۴	۱۴۳۴۵۳	۵۹۳۰۹۰
شاغل	۲۸۶۰۹۰۶	۶۳۶۵۸۴	۳۲۴۴۷۹	۱۵۸۵۷	۵۴۴۷۱۳	۲۶۱۶۳۲	۷۶۳۰۱۰	۱۵۹۵۴۵	۱۴۳۰۹	۱۴۰۷۷۴	۵۸۶۲۱۳
بیکار	۸۳۷۰۳۱	۳۹۵۶۵	۴۴۶۲۱	۱۱۷۵	۱۸۵۷۳۷	۱۰۴۹۴۰	۴۰۷۹۷۷	۵۰۰۳۱	۳۰۵	۲۶۷۸	۶۸۷۷
غیر فعال	۲۱۴۷۲۲۲۷	۶۳۸۶۸۶۹	۴۷۶۶۰۹۱	۱۴۷۰۶۰۲	۴۹۷۹۳۳۶	۶۸۳۲۱۹	۲۰۹۷۹۲۱	۲۰۲۱۲۳	۱۵۶۳۰	۸۷۰۵۳۳	۵۶۲۴۷۹۵

جدول ۱۴-۴ - سهم جمعیت ۱۰ ساله و بیشتر بر حسب جنس، وضع فعالیت اقتصادی، وضع سواد و آخرین مدرک یا دوره تحصیلی - سال ۱۳۹۱

شرح	کل	باسواد		
		زیر دیپلم	دیپلم و پیش دانشگاهی	تحصیلات عالی
مرد و زن	۱۰۰	۵۸.۷	۲۱.۹	۱۹.۳
فعال	۱۰۰	۵۲.۲	۲۴.۲	۲۳.۶
شاغل	۱۰۰	۵۵.۰	۲۳.۵	۲۱.۵
بیکار	۱۰۰	۳۳.۶	۲۸.۷	۳۷.۷
غیر فعال	۱۰۰	۶۳.۱	۲۰.۴	۱۶.۵
مرد	۱۰۰	۵۹.۰	۲۱.۲	۱۹.۷
فعال	۱۰۰	۵۶.۳	۲۵.۱	۱۸.۶
شاغل	۱۰۰	۵۷.۹	۲۴.۳	۱۷.۸
بیکار	۱۰۰	۴۳.۶	۳۱.۶	۲۴.۹
غیر فعال	۱۰۰	۶۳.۵	۱۴.۹	۲۱.۶
زن	۱۰۰	۵۸.۴	۲۲.۷	۱۸.۹
فعال	۱۰۰	۳۲.۶	۱۹.۸	۴۷.۶
شاغل	۱۰۰	۳۹.۱	۱۹.۰	۴۱.۹
بیکار	۱۰۰	۱۰.۵	۲۲.۲	۶۷.۳
غیر فعال	۱۰۰	۶۲.۸	۲۳.۲	۱۴.۰

*-سهم در جمعیت باسواد محاسبه شده است.

جدول ۱۴-۵- توزیع نسبی نیروی انسانی متخصص شاغل برحسب جنس- سال ۱۳۹۱

جنس	سهم
مرد و زن	۱۹.۲
مرد	۱۶.۱
زن	۳۴.۸

(اشتغال ناقص مهارتی) شاخص کلیدی ۱۵: ناهماهنگی مهارتی

KILM15:Skills mismatch

زمانی که بین سطح و نوع مهارت فرد شاغل و شغل بکارگماری وی تطابقی وجود نداشته باشد، این شاخص نمود پیدا می کند که در حال حاضر در این زمینه اطلاعاتی موجود نمی باشد. اشتغال ناقص مهارتی اشتغالی است که طی دوره زمانی مرجع از مهارتهای شغلی فرد شاغل استفاده کامل به عمل نمیآید و شاغل به منظور بهره برداری بیشتر از مهارتهای شغلی خود خواهان و آماده تغییر شرایط شغلی است. توجه: این شاخص در حال حاضر در کشور قابل اندازه گیری نمی باشد.

شاخص کلیدی ۱۶: هزینه های جبران خدمات و دستمزدها

KILM16:Wages and compensation costs

دستمزدها بیان کننده سطح و روند قدرت خرید کارکنان و تخمینی از استاندارد زندگی می باشد. هزینه های جبران خدمات نیز برآوردی از هزینه های کارفرمایان در برابر اشتغال نیروی کار می باشد. جبران خدمات مزد و حقوق بگیران عبارت است از مزد و حقوق و سایر پرداختی ها (پول، کالا...) به مزد و حقوق بگیران که منظور از مزد و حقوق، مجموع پرداختیهای کارگاه به صورت پول و یا کالا تحت عنوان مزد و حقوق به مزد و حقوق بگیران است. سایر پرداختی نیز شامل پاداش، اضافه کار، هزینه خوراک و پوشاک، هزینه ایاب و ذهاب، حق اولاد، حق عائله مندی، بدی آب و هوا، سهم کارفرما از بیمه های اجتماعی، خواربار، بلیط اتوبوس و ... می باشد.

جدول ۱۶- اطلاعات شاغلان با مزد و حقوق و متوسط جبران خدمات در کارگاه های صنعتی و معدنی کشور

معدن (سال ۱۳۹۱)				صنعت (سال ۱۳۹۰)					شرح	
متوسط جبران خدمات (هزار ریال)	جبران خدمات (میلیون ریال)			شاغلان با مزد و حقوق (نفر)	متوسط جبران خدمات (هزار ریال)	جبران خدمات (میلیون ریال)				
	کل	سایر پرداختی ها	مزد و حقوق			کل	سایر پرداختی ها	مزد و حقوق		
۱۰۸۵۹۳	۶۹۹۷۸۷۴	۲۲۱۵۹۹۷	۴۷۸۱۸۷۷	۶۴۴۴۱	۱۱۵۳۵۵	۱۴۲۵۵۵۶۲۲	۵۶۷۱۶۶۵۶	۸۵۸۳۸۹۶۶	۱۲۳۵۷۹۶	مرد و زن
-	-	-	-	۶۳۴۸۵	۱۱۸۵۹۸	۱۳۱۷۷۳۵۴۸	۵۲۹۶۲۱۴۷	۷۸۸۱۱۴۰۱	۱۱۱۱۰۹۲	مرد
-	-	-	-	۹۵۵	۸۶۴۶۱	۱۰۷۸۲۰۷۳	۳۷۵۴۵۰۸	۷۰۲۷۵۶۵	۱۲۴۷۰۴	زن

شاخص کلیدی ۱۷: بهره وری کار

KILM17:Labour productivity

رشد اقتصادی در یک کشور یا یک بخش می تواند به اشتغال بیشتر یا به کارآمدتر بودن افراد شاغل نسبت داده شود. عامل موثر دیگر بهره وری کار میباشد. بنابراین بهره وری کار شاخصی کلیدی در عملکرد اقتصادی است و از نسبت ارزش افزوده به تعداد شاغلان محاسبه می گردد.

$$\text{بهره وری کار} = \frac{\text{ارزش افزوده}}{\text{تعداد شاغلان}}$$

جدول ۱۷- بهره وری نیروی کار - سالهای ۱۳۸۹-۱۳۹۰

شرح	۱۳۸۹	۱۳۹۰
بهره وری نیروی کار (میلیون ریال)*	۲۳۲.۱	۳۰۰.۹

*به قیمت جاری

$$\text{ارزش افزوده} = \frac{\text{بازدهی دستمزد}}{\text{جبران خدمات}}$$

جدول ۱۷-۱- بازدهی دستمزد بخش صنعت- سالهای ۱۳۸۹-۱۳۹۰

شرح	۱۳۸۹	1390
بازدهی دستمزد (میلیارد ریال)*	3.4	۴.۴

*به قیمت جاری

KILM18:Poverty, income distribution and the working poor

شاخص کلیدی ۱۸: فقر، توزیع درآمد و فقر کار

میزان فقر به عنوان نشانهای از کارکرد بازار کار است که از طریق خط فقر قابل محاسبه می باشد. توزیع درآمد نیز با محاسبه ضریب جینی که میزان نابرابری در درآمد یا هزینه را نشان می دهد، قابل اندازه گیری می باشد. فقر کار نیز به عنوان نسبتی از افراد شاغل که در خانواری زندگی می کنند که اعضای آن پایینتر از خط فقر قرار داشته باشند مطرح می گردد.

جدول ۱۸- متوسط درآمد سالانه یک خانوار شهری و روستایی به تفکیک انواع منابع تأمین درآمد سالهای ۱۳۹۰ و ۱۳۹۱ (ریال)

شرح	نقاط شهری		نقاط روستایی	
	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۰	۱۳۹۱
درآمد کل	۱۳۰۳۰۱۴۴۵	۱۶۷۲۴۱۴۴۲	۷۹۷۲۶۹۴۸	۱۰۱۲۸۱۳۶۲
درآمد از مشاغل مزد و حقوق بگیری	۳۸۲۹۷۸۳۰	۴۶۲۹۴۲۸	۲۱۳۹۴۴۶۱	۲۵۱۸۷۷۸۵
درآمد از مشاغل آزاد کشاورزی و غیر کشاورزی	۲۰۰۷۱۵۷۳	۲۸۰۲۸۲۰۰	۲۲۱۱۹۱۵۴	۲۹۱۱۹۸۴۱
درآمد متفرقه	۷۱۹۳۲۰۴۲	۹۲۹۲۰۳۱۴	۳۶۲۱۳۳۳۳	۴۶۹۷۳۷۳۶

جدول ۱۸-۱- متوسط سهم درآمد سالانه یک خانوار شهری و روستایی به تفکیک انواع منابع تأمین درآمد سالهای ۱۳۹۰ و ۱۳۹۱ (ریال)

شرح	نقاط شهری		نقاط روستایی	
	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۰	۱۳۹۱
سهم درآمد از مشاغل مزد و حقوق بگیری	۲۹.۳۹	۲۷.۶۸	۲۶.۸۳	۲۴.۸۷
سهم درآمد از مشاغل آزاد کشاورزی و غیر کشاورزی	۱۵.۴۰	۱۶.۷۶	۲۷.۷۴	۲۸.۷۵
سهم درآمد متفرقه	۵۵.۲۰	۵۵.۵۶	۴۵.۴۲	۴۶.۳۸

جدول ۱۸-۲- درصد خانوارهای شهری بر حسب گروه شغلی سرپرست خانوار در هر یک از دهک های درآمد سالانه-سال ۱۳۹۱

گروه شغلی سرپرست خانوار	کل	دهک اول	دهک دوم	دهک سوم	دهک چهارم	دهک پنجم
جمع	۱۰۰.۰	۱۰۰.۰	۱۰۰.۰	۱۰۰.۰	۱۰۰.۰	۱۰۰.۰
قانونگذاران، مقامات عالی رتبه و مدیران	۲.۲۵	۰.۱۱	۰.۳۰	۰.۴۲	۰.۷۳	۰.۶۹
متخصصان(علمی و فنی)	۵.۱۳	۰.۳۰	۰.۸۸	۰.۸۳	۱.۷۳	۳.۰۰
تکنسین ها و دستیاران	۳.۸۰	۰.۹۴	۲.۴۷	۲.۲۵	۲.۷۳	۳.۹۲
کارمندان امور اداری و دفتری	۳.۰۷	۰.۱۸	۰.۶۱	۱.۹۵	۲.۰۱	۴.۰۴
کارکنان خدماتی و فروشندگان فروشگاه ها و بازارها	۱۰.۳۶	۵.۵۷	۸.۶۱	۹.۱۷	۱۰.۸۰	۱۲.۳۲
کارکنان ماهر کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری	۳.۴۵	۴.۹۳	۴.۶۲	۳.۸۹	۳.۸۰	۳.۱۸
صنعتگران و کارکنان مشاغل مربوط	۱۲.۱۲	۶.۵۸	۱۳.۹۶	۱۶.۶۶	۱۴.۴۵	۱۴.۸۴
متصدیان مونتاز کاران ماشین آلات و دستگاهها و رانندگان وسایل نقلیه	۱۱.۰۰	۵.۳۵	۱۰.۱۵	۱۲.۳۶	۱۲.۷۹	۱۵.۰۳
کارگران ساده	۱۱.۰۴	۱۵.۶۰	۲۳.۷۴	۲۰.۷۸	۱۳.۳۶	۱۱.۲۳
سایر و اظهار نشده	۱.۱۸	۰.۲۳	۰.۳۹	۰.۴۰	۰.۷۷	۰.۸۳
غیر شاغل	۳۶.۵۹	۶۰.۲۱	۳۴.۲۷	۳۱.۳۰	۳۶.۸۱	۳۰.۹۳

گروه شغلی سرپرست خانوار	دهک ششم	دهک هفتم	دهک هشتم	دهک نهم	دهک دهم
جمع	۱۰۰.۰	۱۰۰.۰	۱۰۰.۰	۱۰۰.۰	۱۰۰.۰
قانونگذاران، مقامات عالی رتبه و مدیران	۱.۳۲	۲.۸۴	۳.۴۹	۴.۷۲	۷.۸۷
متخصصان(علمی و فنی)	۵.۰۱	۶.۳۸	۸.۴۱	۹.۴۶	۱۵.۳۲
تکنسین ها و دستیاران	۴.۰۴	۵.۱۵	۵.۵۴	۵.۵۵	۵.۳۵
کارمندان امور اداری و دفتری	۵.۳۴	۴.۶۳	۴.۷۳	۴.۰۳	۳.۱۸
کارکنان خدماتی و فروشندگان فروشگاهها و بازارها	۱۳.۳۶	۱۱.۴۴	۱۲.۱۲	۱۰.۷۵	۱۰.۴۶
کارکنان ماهر کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری	۲.۶۲	۲.۳۰	۲.۱۷	۳.۲۹	۳.۷۳
صنعتگران و کارکنان مشاغل مربوط	۱۳.۱۷	۱۵.۶۷	۱۰.۵۹	۷.۸۴	۷.۴۸
متصدیان مونتاز کاران ماشین آلات و دستگاهها و رانندگان وسایل نقلیه	۱۵.۰۷	۱۳.۲۱	۱۱.۲۵	۹.۶۸	۵.۱۳
کارگران ساده	۷.۵۰	۶.۱۷	۶.۲۵	۳.۳۲	۲.۴۷
سایر و اظهار نشده	۱.۰۶	۱.۹۷	۲.۵۵	۲.۵۱	۱.۱۱
غیر شاغل	۳۲.۵۱	۳۰.۲۳	۳۲.۹۱	۳۸.۸۵	۳۷.۹۰

جدول ۱۸-۳ - درصد خانوارهای شهری بر حسب وضع شغلی سرپرست خانوار در هریک از دهک های درآمد سالانه سال ۱۳۹۱

گروه شغلی سرپرست خانوار	کل	دهک اول	دهک دوم	دهک سوم	دهک چهارم	دهک پنجم
جمع	۱۰۰.۰	۱۰۰.۰	۱۰۰.۰	۱۰۰.۰	۱۰۰.۰	۱۰۰.۰
کارفرما	۴.۳۷	۱.۶۹	۱.۲۷	۲.۴۵	۳.۲۱	۳.۱۲
کارکن مستقل	۲۲.۱۵	۱۶.۱۱	۲۴.۱۵	۲۴.۵۶	۲۳.۳۷	۲۵.۳۲
مزدو حقوق بگیر عمومی	۱۱.۳۲	۰.۵۶	۱.۷۶	۳.۶۰	۷.۰۱	۱۰.۶۷
مزدو حقوق بگیر تعاونی	۰.۱۳	۰.۰۲	۰.۰۹	۰.۰۹	۰.۳۹	۰.۰۹
مزدو حقوق بگیر خصوصی	۲۵.۵۰	۲۱.۳۶	۳۸.۴۶	۳۷.۸۲	۲۹.۲۱	۲۹.۸۷
کارکن فامیلی بدون مزد	۰.۰۳	۰.۰۵	۰.۰۰	۰.۱۹	۰.۰۰	۰.۰۰
غیر شاغل	۳۶.۵۹	۶۰.۲۱	۳۴.۲۷	۳۱.۳۰	۳۶.۸۱	۳۰.۹۳

گروه شغلی سرپرست خانوار	دهک ششم	دهک هفتم	دهک هشتم	دهک نهم	دهک دهم
جمع	۱۰۰.۰	۱۰۰.۰	۱۰۰.۰	۱۰۰.۰	۱۰۰.۰
کارفرما	۳.۹۸	۴.۳۲	۳.۹۴	۵.۵۵	۱۳.۲۱
کارکن مستقل	۲۱.۴۵	۲۳.۴۸	۲۳.۲۵	۲۲.۴۱	۱۷.۴۲
مزدو حقوق بگیر عمومی	۱۴.۲۳	۱۷.۷۴	۲۰.۴۴	۱۸.۲۱	۱۹.۰۴
مزدو حقوق بگیر تعاونی	۰.۰۹	۰.۲۳	۰.۲۴	۰.۰۱	۰.۰۰
مزدو حقوق بگیر خصوصی	۲۷.۷۱	۲۴.۰۰	۱۹.۱۹	۱۴.۹۴	۱۲.۴۱
کارکن فامیلی بدون مزد	۰.۰۳	۰.۰۰	۰.۰۳	۰.۰۲	۰.۰۳
غیر شاغل	۳۲.۵۱	۳۰.۲۳	۳۲.۹۱	۳۸.۸۵	۳۷.۹۰